

Схвалено
педагогічною радою
протокол № 12 від 25.05.2022 р.

Затверджую
Світлана ГАВКА
наказ № 43 від «10» 06. 2022 року

**Освітня програма І ступеня
Боянського ліцею «Лідер»
Боянської сільської ради
Чернівецького району Чернівецької області
на 2022/2023 навчальний рік**

Розробники:
ЗД НВР Морар М.І.

Освітня програма Боянського ліцею «Лідер» І ступеня (початкова освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту», постанов Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019р. № 688). Початкова ланка (1-4 класи) будуть працювати за Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом Савченко О.Я.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Освітня програма Боянського ліцею «Лідер» І ступеня визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які подані в рамках навчального плану (додаток 1);
- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено в додатку 2;
- форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які навчатимуться за цією Освітньою програмою.

Для учнів 2-А та 4-Б інклузивних класів освітній процес організовується за Типовими навчальними планами початкової школи за освітніми програмами закладу (модифікованими або адаптованими). Для учня 2 –А класу Гиза Д.В. організоване навчання за освітньою програмою закладу освіти (модифікована). Для учнів 4-Б класу: Глінського М.І. навчання проводиться за освітньою програмою закладу (модифікована); для Городинського Д.Г - за освітньою програмою закладу (адаптована).

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін. Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-4-х класів закладу – складає 3500 години,: для учнів 1-х класів закладу – складає 805 години, для учнів 2-4-х класів закладу складає 2695 годин/навчальний рік; для 2-х класів – 875 годин/навчальний рік, для 3-х класів – 910 годин/навчальний рік, для 4-х класів – 910 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані І ступеня (далі –навчальний план). (Додаток 1)

Навчальний план І ступеня Боянського ліцею «Лідер» складений для 1-4 класів (за Новим Державним стандартом) та що дає можливість забезпечити виконання вимог Нової української школи та подолання розбіжностей у досягненнях учнів, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Зміст освітньої програми І ступеня Боянського ліцею «Лідер» має потенціал для формування у здобувачів таких ключових компетентностей:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколошньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколошній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечної та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґруntовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

У процесі реалізації Освітньої програми, враховуючи інтегрований характер компетентності ми використовували внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти. Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, розпочинають здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу. Основними формами організації освітнього процесу у Боянському ліцеї «Лідер» є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організують у межах уроку або в позаурочний час.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти. Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (комpetентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;

створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма І ступеня Боянського ліцею «Лідер» окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані І ступеня (Додаток 1).

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план початкової школи передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Він охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні.

З метою забезпечення Державного стандарту початкової загальної освіти (освітня галузь «Мовно-література») з варіативної складової навчального плану

виділено по одній додатковій годині на вивчення предмету «Румунська мова» у 1-А, 2-А, 3-А, 3-Б, 4-А, 4-Б, класах.

Освітня програма закладу початкової освіти передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом та перелік навчальних програм для учнів І ступеня (затверджені наказом МОН від 29.05.2015 № 584). (Додаток 2.)

Відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту» 2022/2023 навчальний рік розпочинається 1 вересня святом «День знань» і закінчується не пізніше 1 липня. Навчальні заняття організовуються за семестровою системою: I семестр та II семестр.

Канікули для учнів проводяться у чотири етапи: осінні, зимові, весняні - у визначені терміни та літні - з дня закінчення навчального року по 31.08.2023. Тривалість уроків у закладі І ступеня становить: у 1-х класах – 35 хвилин, у 2-4-х класах – 40 хвилин. Різниця в часі навчальних годин 1-4-х класів обов'язково обліковується і компенсується проведенням додаткових, індивідуальних занять та консультацій з учнями.

У разі необхідності, в закладі може бути організовано дистанційну та/або змішану форму навчання, що передбачає використання ІКТ, інтернет ресурсів та онлайн платформ.

Навчальні екскурсії у 1-4-х класах проводяться в кінці навчального року.

Закінчується навчальний рік підсумковим оцінюванням навчальних досягнень учнів усіх класів та державною підсумковою атестацією здобувачів початкової освіти.

Навчальні екскурсії та практика учнів організовуються відповідно до інструктивно-методичного листа Міністерства освіти і науки України від 06.02.2008 № 1/9-61 «Методичні рекомендації щодо організації навчально-виховного процесу під час проведення навчальних екскурсій та навчальної практики учнів загальноосвітніх навчальних закладів».

Державна підсумкова атестація проводиться відповідно до Положення про державну підсумкову атестацію учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти.

Державна підсумкова атестація проводиться відповідно до Порядку проведення державної підсумкової атестації.

З урахуванням місцевих особливостей та кліматичних умов за погодженням з відділом освіти може змінюватися структура навчального року та графік учнівських канікул.

Режим роботи закладу: п'ятиденний навчальний тиждень, одна зміна.

Додаток № 1
 до Освітньої програми І ступення
 Боянського ліцею «Лідер»

Затверджую
 Директор
 Боянського ліцею «Лідер»
 Світлана ГАВКА
 «____» 2022 р.

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
БОЯНСЬКОГО ЛІЦЕЮ «ЛІДЕР» НА 2022/2023 НАВЧАЛЬНИЙ РІК
ПОЧАТКОВА ШКОЛА
1-4 класи

<i>Назва освітньої галузі</i>	<i>Навчальні предмети</i>	<i>Кількість годин на тиждень у класах</i>							
		<i>1-А укр.</i>	<i>1-Б рум.</i>	<i>2-А укр.</i>	<i>2-Б рум.</i>	<i>3-А укр.</i>	<i>3-Б рум.</i>	<i>4-А укр.</i>	<i>4-Б рум.</i>
Мовно-літературна	Румунська мова	2+1	5	3+1	4	3+1	3+1	3+1	3+1
	Українська мова	5	5	5	5	5	6	5	6
Іншомовна	Англійська мова	2	1	2	2	2	2	2	2
Математична	Математика	4	4	4	4	5	4	5	4
Природничі Соціальна і здоров'язбережувальна Громадянська історична Технологічна Інформатична	Я досліджую світ (природознавство, основи здоров'я, Я у світі, українознавство)	3	3	3	3	3	3	3	3
	Трудове навчання	1		1	1	1	1	1	1
	Інформатика			1	1	1	1	1	1
Мистецька	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	1	1	1	1
	Музичне мистецтво	1	1	1	1	1	1	1	1
Фізкультурна	Фізична культура	3	3	3	3	3	3	3	3
Усього		22+1	23	24+1	25	25+1	25+1	25+1	25+1

Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять.		1		1		1	1	1	1
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня	20	20	22	22	23	23	23	23	23
<i>Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових що фінансуються з бюджету (без урахування поділу класів на групи)</i>	23	23	25	25	26	26	26	26	26

Додаток № 2
до Освітньої програми І ступення
Боянського ліцею «Лідер»

Затверджую
Директор
Боянського ліцею «Лідер»
_____ Світлана ГАВКА
«____» 2022 р.

Перелік навчальних програм
для учнів 1-4-х класів Боянського ліцею «Лідер»
(затверджені Колегією МОН від 22.02.2018)

№ п/п	Назва навчальної програми
1.	Мовно-літературна освітня галузь. Українська мова і літературне читання.
2.	Математична галузь. Математика.
3.	Природнича, громадянська та історична, соціальна, здоров'я збережувальна галузі. Я досліджую світ.
4.	Технологічна галузь. Трудове навчання. Дизайн і технології.
5.	Мистецька галузь. Мистецтво.
6.	Фізкультурна галузь. Фізична культура.

Додаток № 3
Боянського ліцею «Лідер»

Затверджую
Директор
Боянського ліцею «Лідер»
_____ Світлана ГАВКА
«____» 2022 р

**Розподіл корекційно-розвиткових занять
для учнів 1-4 класів Боянського ліцею «Лідер»
з особливими освітніми потребами**

№ п/п	П.І.П.	Клас	Найменування занять	Кількість годин
1.	Гумений	1-Б	Години корекційно-розвиткові з практичним психологом	
			Години корекційно-розвиткові з логопедом	
			Години корекційно-розвиткові з дефектологом	
			ЛФК	
2.	Гиза Дмитро Віталійович	2-А	Години корекційно-розвиткові з практичним психологом	2
			Години корекційно-розвиткові з логопедом	2
			Години корекційно-розвиткові з дефектологом	1
			ЛФК	1
3.	Глинський Марін Іванович	4-Б	Години корекційно-розвиткові з практичним психологом	2
			Години корекційно-розвиткові з логопедом	2
			Години корекційно-розвиткові з дефектологом	1
			ЛФК	1
4.	Городинський Дмитро Георгійович	4-Б	Години корекційно-розвиткові з практичним психологом	2
			Години корекційно-розвиткові з логопедом	2
			Години корекційно-розвиткові з вчителем-реабілітологом	1

Схвалено
педагогічною радою
протокол № 12 від 25.05.2022 р.

Затверджую

Директор

Світлана ГАВКА

наказ № 83

від 10.06.2022 року

**Освітня програма ІІ ступеня
для 5-х класів НУШ
Боянського ліцею «Лідер»
Боянської сільської ради
Чернівецького району Чернівецької області
на 2022/2023 навчальний рік**

*Розробники:
ЗД НВР Морар М.І.*

Освітня програма Боянського ліцею «Лідер» для 5-х класів НУШ розроблена на основі Державного стандарту базової середньої освіти (далі – Державний стандарт), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898.

Освітня програма визначає:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою базової середньої освіти;
- загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі та циклі базового предметного навчання (в годинах), його розподіл між освітніми галузями.

Освітня програма включає:

- типовий навчальний план;
- перелік вибраних модельних навчальних програм;
- форми організації освітнього процесу;
- опис інструментарію оцінювання.

Під час розроблення освітньої програми враховано гарантовані державою права щодо академічної, організаційної, фінансової і кадрової автономії закладів освіти, а також права педагогічних працівників на академічну свободу.

Відповідно до Закону України «Про освіту» метою загальної середньої освіти є всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованої взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності. Досягнення цієї мети забезпечується через формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.

Освітня програма Боянського ліцею «Лідер», розроблена на основі Типової освітньої програми, відповідно до частини третьої статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Освітня програма Боянського ліцею «Лідер»:

- відповідає структурі Типової освітньої програми та визначеним нею вимогам до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою закладу освіти;
- визначає (в обсязі не меншому ніж встановлено Типовою освітньою програмою) загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі та циклі базового предметного навчання (в годинах), його розподіл між освітніми галузями;
- містить навчальний план, що ґрунтуються типових навчальних планів Типової освітньої програми;
- містить перелік вибраних модельних навчальних програм, що затверджені педагогічною радою та використовуються закладом в освітньому процесі, та/або навчальних програм, затверджених педагогічною радою;

- опис форм організації освітнього процесу та інструментарію оцінювання.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-х класів (адаптаційний цикл базової середньої освіти) сформовано для 5-А класу з навчанням українською мовою та 5-Б румуномовного класу. Розподіл навчального навантаження здійснено за освітніми галузями враховуючи рекомендовану, мінімальну та максимальну кількість навчальних годин за освітніми галузями. (Додаток 1)

Навчальні плани містять:

- перелік предметів для реалізаціїожної освітньої галузі, а також перелік міжгалузевих інтегрованих курсів;
- розподіл навчального навантаження між навчальними предметами , обов'язковими для вивчення;
- додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять.

Модельні навчальні програми визначають орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання учнів, зміст навчального предмета, інтегрованого курсу та види навчальної діяльності учнів, рекомендований для використання в освітньому процесі в порядку, визначеному законодавством.

Педагогічною радою закладу (потокол №12 від 25.05.2022) затверджений перелік модельних навчальних програм за якими буде здійснюватися навчання у 5-х класах НУШ у 2022-2023 н.р. (Додаток 2)

Робочий навчальний план включає інваріантну складову, сформовану на державному рівні, та варіативну складову, в якій передбачено додаткові години на вивчення навчальних предметів інваріантної складової, введення спецкурсів, курсів за вибором та факультативів. А саме:

- з метою забезпечення українознавчого спрямування змісту освіти у 5-А та 5-Б класах передбачено впровадження курсу за вибором «Українознавство» по 1 год. на тиждень.

- у 5-А та 5-Б класах введений курс за вибором «Логіка» (по 0,5 год. на тиждень);
- у 5-А та 5-Б класах введений курс за вибором «Культура добросусідства» (по 0,5 год. на тиждень).

Години навчальних предметів інваріантної та варіативної складових робочого навчального плану відповідно до навчальних програм будуть викладатись:

- *предмет – «Румунська та зарубіжна література» в 5-А та 5-Б класах:*

I семестр - «Румунська та зарубіжна література» - 1 год.;

II семестр - «Румунська та зарубіжна література» - 2 год.

- *предмет – «Інформатика» в 5-А та 5-Б класах:*

- І семестр - «Інформатика» - 2 год.;
- ІІ семестр - «Інформатика» - 1 год.
- інтегрований курс – «Культура добросусідства» в 5-А та 5-Б класах:
- ІІ семестр - «Культура добросусідства» - 1 год.;
- інтегрований курс – «Здоров'я безпека та добробут» в 5-А та 5-Б класах:
- І семестр - «Здоров'я безпека та добробут» - 1 год.;
- курс за вибором «Логіка» в 5-А та 5-Б класах:
у ІІ семестрі - 1 год.

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів та інших суб'єктів освітньої діяльності, зокрема тих, що забезпечують здобуття освіти за мережевою формулою здобуття освіти. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розроблені педагогічними працівниками у взаємодії з батьками учнів, схвалена педагогічною радою, затверджена директором та підписана батьками. З метою належної організації освітнього процесу в Боянському ліцеї «Лідер» сформований інклюзивний клас з навчанням румунською мовою.

Для учниці 5-Б інклюзивного класу Рошкулець Е.Е. навчання проводити за Типовою освітньою програмою закладу (адаптована); для учня Фока М.О. - за Типовою освітньою програмою закладу (модифікована).

Розподіл корекційно-розвиткових занять для учнів 5 інклюзивного класу Боянського ліцею «Лідер» з особливими освітніми потребами поданий у таблиці (Додаток 3).

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану. Оцінювання результатів навчання учнів є зорієнтованим на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом. Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України. Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є: поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання. Річне оцінювання здійснюються за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображаються у свідоцтві досягнень, що видається учневі щороку. Поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання учнів здійснюється відповідно до вимог модельних навчальних програм із застосуванням таких основних форм та способів:

- усної (зокрема шляхом індивідуального, групового та фронтального опитування);
- письмової, у тому числі графічної (зокрема шляхом виконання діагностичних, самостійних та контрольних робіт, тестування, організації роботи з текстами, діаграмами, таблицями, графіками, схемами, контурними картами тощо) ;
- цифрової (зокрема шляхом тестування в електронному форматі);
- практичної (зокрема шляхом організації виконання різних видів експериментальних досліджень та навчальних проектів, виготовлення виробів, роботи з біологічними об'єктами, хімічними речовинами тощо).

У рамках академічної свободи педагогічні працівники закладу освіти здійснюють змісту та способу оцінювання залежно від дидактичної мети.

Додаток № 1
до Освітньої програми II ступення
для 5-х класів НУШ
Боянського ліцею «Лідер»

Затверджую
Директор
Боянського ліцею «Лідер»
Світлана ГАВКА
«___» 2022 р.

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
БОЯНСЬКОГО ЛІЦЕЮ «ЛІДЕР» НА 2022/2023 НАВЧАЛЬНИЙ РІК
ДЛЯ 5-Х КЛАСІВ НУШ

Назва освітньої галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		5-А укр.	5-Б рум.
Мовно-літературна	Українська мова	4	4
	Українська література	2	2
	Румунська мова	2	2
	Румунська та зарубіжна література	1,5	1,5
	Англійська мова	2	2
Математична	Математика	5	5
Природнича Соціальна і здоров'язбережувальна Громадянська й історична Технологічна Інформатична	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	1
Інформатична	Інформатика	1,5	1,5
Технологічна	Технології	2	2
Мистецька	Образотворче мистецтво	1	1
	Музичне мистецтво	1	1
Фізкультурна	Фізична культура	3	3
Усього		29	29
		2	2

Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркових освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять			
	Українознавство	1	1
	Логіка	0,5	0.5
	Культура добросусідства	0.5	0.5
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансиються з бюджету (без урахування поділу на групи)		31	31
Границя допустиме навчальне навантаження на учня		28	28

Додаток № 2
до Освітньої програми II ступення
для 5-х класів НУШ
Боянського ліцею «Лідер»

Затверджую
Директор
Боянського ліцею «Лідер»
Світлана ГАВКА
«___» 2022 р.

**Модельні навчальні програми за якими буде здійснюватися навчання
у 5-х класах НУШ**

№	Назва модельної програми
1	Українська мова 5-6 кл. Заболотний О.В. та ін.
2	Українська література 5-6 кл. Архипова В.П., Січкар С.І., Шило С.Б та ін.
3	Зарубіжна література 5-6 кл. Волощук Є.В.
4	Математика 5-6 кл. Бурда М.І., Васильєва Д.В.
5	Пізнаємо природу 5-6 кл. Коршевнюк Т.В. та ін.
6	Здоров'я, безпека та добробут 5-6 кл. Шиян О., Волощенко О., Гриньова М., та ін.
7	Культура добросусідства 5-6 кл. Араджионі М.А., Козорог О.Г., Лебідь Н.І. та ін.
8	Етика 5-6 кл. Пометун О.І., Ремех Т.О.та ін.
9	Вступ до історії України та громадської освіти 5 кл. Бурлака О.В., Власова Н.С., Желіба О.В. та ін.
10	Інформатика 5-6 кл. Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., та ін.
11	Мистецтво 5-6 кл. (інтегрований курс) Кондратова Л. Г
12	Технології 5-6 кл. Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., та ін
13	Румунська мова 5-6 кл. Говорнян Л.С., Зазулинська Т.П.
14	Інтегрований курс румунської мови та зарубіжної літератури 5-6 кл. Говорнян Л.С., Колесникова Д.О.
15	Українська мова для класів з навчанням румунською мовою 5-6 кл. Фонарюк Т.І., Кульбабська О.В.
16	Фізична культура. 5-6 класи для закладів загальної середньої освіти Педан О.С., Коломоець Г. А. та ін.
17	Іноземна мова 5-9 класи для закладів загальної середньої освіти Редько В. Г., Шаленко О. П. та ін.

Додаток № 3

до Освітньої програми ІІ ступення
для 5-х класів НУШ
Боянського ліцею «Лідер» Затверджую

Директор
Боянського ліцею «Лідер»
Світлана ГАВКА
«____» 2022 р.

**Перелік навчальних програм курсів за вибором та факультативів
для учнів І ступеня для 5-х класів НУШ
Боянського ліцею «Лідер»**

№ з/п	Навчальні програми	Клас	Документ про надання грифа МОНУ
1	Українознавство (курс за вибором)	5-А, 5-Б	Затверджена вченою радою науково-дослідного інституту українознавства МОН України. (Протокол від 03.07.2014 р. № 14.1/12-Г- 1058)
2	Культура добросусідства (соціально інтегрований курс)	5-А, 5-Б	Лист ІМЗО від 07.06.2019 № 22.1/12-Г-334
3	Логіка (курс за вибором)	5-А, 5-Б	Лист ІМЗО від 10.07.2020 № 22.1/12-Г-557

Додаток № 4
Боянського ліцею «Лідер»
Затверджую
Директор
Боянського ліцею «Лідер»
Світлана ГАВКА
«_____» 2022 р

**Розподіл корекційно-розвиткових занять
для учнів 5-го класу Боянського ліцею «Лідер»
з особливими освітніми потребами**

№ п/п	П.І.П.	Клас	Найменування занять	Кількість годин
1.	Рошкулець Евеліна Едуардівна	5-Б	Години корекційно-розвиткові з практичним психологом	2
			Години корекційно-розвиткові з логопедом	1
			Години корекційно-розвиткові з дефектологом	1
			ЛФК	1
2.	Фока Микола Олександрович	5-Б	Години корекційно-розвиткові з практичним психологом	1
			Години корекційно-розвиткові з логопедом	2
			Години корекційно-розвиткові з дефектологом	2

Схвалено
педагогічною радою
протокол № 12 від 25.05.2022 р.

Затверджую
Директор *Світлана ГАВКА*
наказ № 85 від 10.06.2022 р.

**Освітня програма ІІ ступеня
(6-9 класи)**
Боянського ліцею «Лідер»
Боянської сільської ради
Чернівецького району Чернівецької області
на 2022/2023 навчальний рік

Розробники:
ЗД НВР Морар М.І.

Освітня програма Боянського ліцею «Лідер» ІІ ступеня розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти».

Освітня програма базової середньої освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладу єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Освітня програма базової середньої освіти Боянського ліцею «Лідер» передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом та розроблена відповідно до типової освітньої програми

- для 6-А, 8-А, 9-А класів – за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти ІІ ступеня, затверджеа наказом МОН України від 20.04.2018 № 405 (додаток 12);

- для 6-Б, 7-Б, 8-Б, 9-Б класів за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти ІІ ступеня, затверджеа наказом МОН України від 20.04.2018 № 405 (додаток 2);

Для учнів 6-Б інклюзивного класу Спрід М.В. та Юрку В.В. навчання організоване за Типовою освітньою програмою закладу (адаптована).

Метою базової середньої освіти є всебічний розвиток дитини, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в старшій школі.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін. Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 6-9-х класів складає 5845 годин/навчальний рік: для 6-х класів – 1155 годин/навчальний рік, для 7-го класу – 1172,5 годин/навчальний рік, для 8-го класу – 1207,5 годин/навчальний рік, для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані. (Додаток 1)

Навчальний план Боянського ліцею «Лідер» дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Він передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Він охоплює інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну складову.

Робочий навчальний план закладу включає інваріантну складову, сформовану на державному рівні, та варіативну складову, в якій передбачено додаткові години на

вивчення навчальних предметів інваріантної складової, введення спецкурсів, курсів за вибором та факультативів. А саме:

- з метою забезпечення українознавчого спрямування змісту освіти передбачено впровадження курсу за вибором «Українознавство» у 6-А, 8-А, 8-Б та 9_А та 9-Б класах по 1 год. на тиждень, у 6-Б та 7 класах - 0,5 години на тиждень.

- у 6-А, 8-А та 8-Б класах введений соціально інтегрований курс «Культура добросусідства» (по 1 год. на тиждень), у 6-Б та 7 (0,5 год. на тиждень);

- у 6-А та 8-А класах введений курс за вибором «Логіка» (по 1 год. на тиждень)

- у 8-А введений факультатив «Уроки з охорони довкілля» (0,5 год. на тиждень).

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від від 23 листопада 2011 року №1392 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти" години фізичної культури не враховуються при визначені гранично допустимого навантаження учнів.

Години навчальних предметів інваріантної та варіативної складових робочого навчального плану відповідно до навчальних програм будуть викладатись:

- предмет – «Українська мова» у 6-А, 6-Б класах:

I семестр - «Українська мова» - 3 год.;

II семестр - «Українська мова» - 4 год.

- предмет – «Українська мова» у 7 класі:

I семестр - «Українська мова» - 3 год.;

II семестр - «Українська мова» - 2 год.

- предмет – «Румунська мова» в 6-Б класі:

I семестр - «Румунська мова» - 4 год.;

II семестр - «Румунська мова» - 3 год.

- предмет – «Румунська мова» в 7 класі:

I семестр - «Румунська мова» - 3 год.;

II семестр - «Румунська мова» - 2 год.

- предмет – «Хімія» у 7-А, 7-Б класах:

I семестр - «Хімія» - 2 год.;

II семестр - «Хімія» - 1 год.

- предмет «Історія України» у 8-А, 8-Б класах:

І семестр – 2 години; ІІ семестр – 1 година;

- предмет «Історія України» у 9 класі:

І семестр – 1 година; ІІ семестр – 2 години;

- предмет «Географія» у 9-А, 9-Б класах:

І семестр – 2 години; ІІ семестр – 1 година;

- курс за вибором «Українознавство» у 6-Б та 7 класі:

у ІІ семестрі - 1 год;

- соціально інтегрований курс «Культура добросусідства» у 6-Б та 7 класах:

у І семестрі - 1 год.

- факультатив «Уроки з охорони довкілля» у 8-А класі
у ІІ семестрі - 1 год.

Факультативні заняття викладаються за державними програмами, затвердженими Міністерством освіти і науки України. Частина годин виділених на факультативи розраховані на другу половину дня, після повноцінного відпочинку школярів. Таким чином зменшене навантаження дітей.

Предмети інформатика, фізкультура у 6-9 класах викладаються державною мовою, що не перевищує обсяг навчального часу викладання українською мовою відповідно ч.6 ст. 5 Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Навчальний плани зорієнтований на роботу основної школи за 5-денним навчальним тижнем.

Очикувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною і рідною мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулувань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту;</p>

		<p>здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивчені рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколошньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p>

		<p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії,</p>

		<p>шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>

10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>
----	--	--

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й стабільний розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою; предмети за вибором; роботу в проектах; позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й стабільний розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколошнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколошнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленним на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посідючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>

<p>Підприємливість і фінансова грамотність</p>	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>
---	--

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірці його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти. Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року розпочинають здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Перелік освітніх галузей. Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Мистецтво
- Математика
- Природознавство
- Технології
- Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах. Перелік навчальних програм для учнів Боянського ліцею «Лідер» II ступеня (Додаток 2, 3), затверджені наказами МОН від 07.06.2017 № 804 та від 23.10.2017 № 1407.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;

перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу є екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки.

У разі необхідності, в закладі може бути організовано дистанційну та/або змішану форму навчання, що передбачає використання ІКТ, інтернет ресурсів та онлайн платформ.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція передбачає обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти. Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

кадрове забезпечення освітньої діяльності;

навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;

матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;

якість проведення навчальних занять;

моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

оновлення методичної бази освітньої діяльності;

контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;

моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу;

створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма Боянського ліцею «Лідер» передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Відповідно Закону України «Про загальну середню освіту» 2022/2023 навчальний рік розпочинається 1 вересня святом «День знань» і закінчується не пізніше 1 липня. Навчальні заняття організовуються за семестровою системою: I семестр та II семестр.

Канікули для учнів проводяться у чотири етапи: осінні, зимові, весняні - у визначені терміни та літні - з дня закінчення навчального року по 31.08.2023.

Тривалість уроків у закладі в 6-9-х становить 45 хвилин.

Навчальні екскурсії та практика у 6-8-х класах проводяться впродовж та в кінці навчального року.

Закінчується навчальний рік підсумковим оцінюванням навчальних досягнень учнів усіх класів та державною підсумковою атестацією основної школи.

Навчальні екскурсії та практика учнів організовуються відповідно до інструктивно-методичного листа Міністерства освіти і науки України від 06.02.2008 № 1/9-61 «Методичні рекомендації щодо організації навчально-виховного процесу під час проведення навчальних екскурсій та навчальної практики учнів загальноосвітніх навчальних закладів».

Державна підсумкова атестація проводиться відповідно до Положення про державну підсумкову атестацію учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти.

З урахуванням місцевих особливостей та кліматичних умов за погодженням з відділом освіти може змінюватися структура навчального року та графік учнівських канікул.

Режим роботи закладу: п'ятиденний навчальний тиждень, одна зміна.

Додаток № 1
 до Освітньої програми II ступення
 Боянського ліцею «Лідер»

Затверджую
 Директор
 Боянського ліцею «Лідер»
 Світлана ГАВКА
 «___» 2022 р.

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
БОЯНСЬКОГО ЛІЦЕЮ «ЛІДЕР» НА 2022/2023 НАВЧАЛЬНИЙ РІК
6-9 класи

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах						
		6-А укр.	6-Б рум.	7 рум	8-А укр.	8-Б рум.	9-А укр.	9-Б рум.
Мова і література	Українська мова	3,5	3,5	2,5	2	2	2+1	2+1
	Румунська мова	2	3,5	2,5	2	2	2	2
	Українська література	2	2	2	2	2	2	2
	Література (румунська та зарубіжна)	2	2	2	2	2	2	2
	Англійська мова	2	2	2	2	2	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1	1	1	1,5	1,5	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1	1	1	1	1	1
	Основи правознавства						1	1
Естетична культура	Музичне мистецтво	1	1	1				
	Образотворче мистецтво	1	1	1				
	Мистецтво				1	1	1	1
Математика	Математика	4	4					
	Алгебра			2	2	2	2	2
	Геометрія			2	2	2	2	2
Природознавство	Природознавство							
	Біологія	2	2	2	2	2	2	2
	Географія	2	2	2	2	2	1,5	1,5
	Фізика			2	2	2	3	3
	Хімія			1,5	2	2	2	2
Технології	Трудове навчання	2	2	1	1	1	1	1
	Інформатика	1	1	1	2	2	2	2

Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1	1	1
	Фізична культура	3	3	3	3	3	3	3
Разом		27,5+3	29+3	29,5+3	29,5+3	29,5+3	31+3	31+3
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять.		3,5	1	1	3,5	2	2	2
Варіативна складова								
Факультативи, курси за вибором:								
Українознавство (курс за вибором)		1	0,5	0,5	1	1	1	1
Культура добросусідства (соціально інтегрований курс)		1	0,5	0,5	1	1		
Логіка (курс за вибором)		1			1			
Синтаксис складного речення (факультатив)								
Уроки з охорони довкілля (факультатив)					0,5			
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня		31	31	32	33	33	33	33
Всього		31+3	30+3	30,5+3	33+3	31,5+3	33+3	33+3

Додаток № 2
до Освітньої програми II ступення
Боянського ліцею «Лідер»

Затверджую
Директор
Боянського ліцею «Лідер»
Світлана ГАВКА
«___» 2022 р.

Перелік навчальних програм
для учнів Боянського ліцею «Лідер» II ступеня
(затверджені наказами МОН від 07.06.2017 № 804 та від 23.10.2017 № 1407)

№ п/п	Назва навчальної програми
1.	Українська мова
2.	Українська література
3.	Українська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням румунською мовою
4.	Біологія
5.	Всесвітня історія
6.	Географія
7.	Інформатика
8.	Історія України
9.	Математика
10.	Мистецтво
11.	Основи здоров'я
12.	Природознавство
13.	Трудове навчання
14.	Фізика
15.	Фізична культура
16.	Хімія
17.	Навчальні програми з інтегрованого курсу «Література» (румунська та зарубіжна)
18.	Румунська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням румунською мовою
19.	Румунська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою (початок вивчення з 1 класу)
20.	Іноземні мови

до Освітньої програми ІІ ступення
Боянського ліцею «Лідер»

Затверджую
Директор
Боянського ліцею «Лідер»
Світлана ГАВКА
«_____» 2022 р.

**Перелік навчальних програм курсів за вибором та факультативів
для учнів ІІ ступеня Боянського ліцею «Лідер»**

№ з/п	Навчальні програми	Клас	Документ про надання грифа МОНУ
1	Українознавство (курс за вибором)	6-9	Затверджена вченою радою науково-дослідного інституту українознавства МОН України. (Протокол від 03.07.2014 р. № 14.1/12-Г-1058)
2	Культура добросусідства (соціально інтегрований курс)	6-8	Лист ІМЗО від 07.06.2019 № 22.1/12-Г-334
3	Логіка (курс за вибором)	6-А, 8-А	Лист ІМЗО від 19.02.2018 № 22.1/12-Г-96
4	Уроки з охорони довкілля	8-А	Лист ІМЗО від 16.12.2015 № 22.1/12-Г-111

Додаток № 4
до Освітньої програми II ступення
Боянського ліцею «Лідер»

Затверджую
Директор
Боянського ліцею «Лідер»
_____ Світлана ГАВКА
«____ » 2022 р

**Розподіл корекційно-розвиткових занять
для учнів 6-го класу Боянського ліцею «Лідер»
з особливими освітніми потребами**

№ п/п	П.І.П.	Клас	Найменування занять	Кількість годин
1.	Спрід Максиміліян Васильович	6-Б	Години корекційно-розвиткові з практичним психологом	1
			Години корекційно-розвиткові з логопедом	1
			ЛФК	1
2.	Юрку Василь Васильович	6-Б	Години корекційно-розвиткові з практичним психологом	1
			Години корекційно-розвиткові з логопедом	1
			ЛФК	1

Схвалено
педагогічною радою
протокол № 12 від 25.05.2022 р.

Затверджую
Директор
наказ № 83 Світлана ГАВКА
від 10.06.2022 р.

**Освітня програма III ступеня
(10-11 класи)
Боянського ліцею «Лідер»
Боянської сільської ради
Чернівецького району Чернівецької області
на 2022/2023 навчальний рік**

Освітня програма Боянського ліцею «Лідер» III ступеня розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392. Освітня програма для 10 та 11 класів закладу розроблена відповідно за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженою наказом МОН України від 20.04.2018 № 408 (додаток 2,3).

Освітня програма середньої освіти III ступеня окреслює рекомендовані підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти. Вона визначає: загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором, а також логічної послідовності їх вивчення; рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти; вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін. Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для 10-11-х класів складає 2660 годин/навчальний рік: для 10-х класів – 1330 годин/навчальний рік, для 11-х класів – 1330 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані. (Додаток 1)

Навчальним планом старшої школи Боянського ліцею «Лідер» передбачається реалізація освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети і курси за вибором. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну складову. Години варіативної складової передбачаються на:

- збільшення годин на вивчення окремих предметів інваріантної складової;
- упровадження курсів за вибором;
- факультативів.

Освітня програма середньої освіти III ступеня Боянського ліцею «Лідер» передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Враховуючи потреби учнів, побажання батьків, фахову підготовку педагогічних кадрів, матеріальну базу кабінетів в 10 та 11 класах на профільному рівні буде вивчатися історія України та виділені по одній додатковій годині на підсилення вивчення української мови. Очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено в додатках 2, 3; зміст навчальних програм, мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України».

Робочий навчальний план закладу включає інваріантну складову, сформовану на державному рівні, та варіативну складову, в якій передбачено додаткові години на вивчення навчальних предметів інваріантної складової, введення спецкурсів, курсів за вибором та факультативів, а саме:

у 10 та 11 класах введені:

- соціально інтегрований курс «Культура добросусідства» (у 10 класі 0,5год. на тиждень, у 11 класі 1 година на тиждень);
- факультативний курс «Методи розв'язування задач з математики» (по 1 год. на тиждень);

В 11 класі введений факультативний курс «Стилістика української мови»

- (1 година на тиждень);

- У 10 класі введений інтегрований курс «Історія. Україна та світ» (1 година на тиждень);

Викладання предмета «Захист України» проводиться у 10-11 класах по 2 години на тиждень відповідно до навчальної програми «Захист України», рекомендованої Міністерством освіти і науки України.

Предмети ЗУ, історія України, інформатика, фізкультура у 10-11 класах викладаються державною мовою, що не перевищує обсяг навчального часу викладання українською мовою відповідно ч.6 ст. 5 Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Години навчальних предметів інваріантної та варіативної складових робочого навчального плану відповідно до навчальних програм будуть викладатись:

- предмет «Історія України» у 10 класі:

I семестр – 2 години; II семестр – 1 година;

- предмет – «Географія» в 10 класі:

I семестр - 1 год.; II семестр - 2 год;

- предмет – «Хімія» в 10 класі:

I семестр – 1 год.; II семестр - 2 год;

- соціально інтегрований курс «Культура добросусідства» у 10 класі:

у I семестрі - 1 год.

Факультативні заняття та курси за вибором викладаються за державними програмами, затвердженими Міністерством освіти і науки України (додаток 3).

Частина годин виділених на факультативи розраховані на другу половину дня, після повноцінного відпочинку школярів. Таким чином зменшене навантаження дітей.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті Боянського ліцею «Лідер» визначила основні завдання, які мають реалізуватися у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною і рідною мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і

		<p>перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та чисельною інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколошньої дійсності</p>

		<p>(природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети;</p>

		<p>організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статів, соціального походження; відповідальність за</p>

		<p>спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природніх ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх

окремих предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталій розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища.

Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

предмети за вибором;

роботу в проектах;

позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталій розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколошнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколошнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>

<p>Громадянська відповідальність</p>	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посідючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
<p>Здоров'я і безпека</p>	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало</p>
<p>Підприємливість і фінансова грамотність</p>	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірці його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і

організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти. Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року розпочинають здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

Перелік освітніх галузей. Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Мистецтво
- Математика
- Природознавство
- Технології
- Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах. (Додаток 2)

Рекомендовані форми організації освітнього процесу. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти. Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (комpetентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- обов'язення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;

моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;

створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма Боянського ліцею «Лідер» передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Відповідно Закону України «Про загальну середню освіту» 2022/2023 навчальний рік розпочинається 1 вересня святом «День знань» і закінчується не пізніше 1 липня. Навчальні заняття організовуються за семестровою системою: І семестр та ІІ семестр.

Канікули для учнів проводяться у чотири етапи: осінні, зимові, весняні - у визначені терміни та літні - з дня закінчення навчального року по 31.08.2023.

Тривалість уроків у закладі в 10-11-х становить 45 хвилин.

Закінчується навчальний рік старшої школи підсумковим оцінюванням навчальних досягнень учнів та державною підсумковою атестацією у формі ЗНО для выпускників 11 класу.

Уразі необхідності, в закладі може бути організовано дистанційну та/або змішану форму навчання, що передбачає використання ІКТ, інтернет ресурсів та онлайн платформ.

Навчальні екскурсії та практика учнів у 10-му класі проводяться в кінці навчального року та організовуються відповідно до інструктивно-методичного листа Міністерства освіти і науки України від 06.02.2008 № 1/9-61 «Методичні рекомендації щодо організації навчально-виховного процесу під час проведення навчальних екскурсій та навчальної практики учнів загальноосвітніх навчальних закладів».

З урахуванням місцевих особливостей та кліматичних умов за погодженням з відділом освіти може змінюватися структура навчального року та графік учнівських канікул.

Режим роботи закладу: п'ятиденний навчальний тиждень, одна зміна.

Додаток № 1

до Освітньої програми ІІІ ступення
 Боянського ліцею «Лідер»
 Затверджую
 Директор
 Боянського ліцею «Лідер»
 Світлана ГАВКА
 «_____» 2022 р.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН БОЯНСЬКОГО ЛІЦЕЮ «ЛІДЕР» НА 2022/2023 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

	10 клас Філологічний профіль	11 клас Історичний профіль
Предмети	Кількість годин на тиждень	
Базові предмети	29	28
Українська мова	2+2	2+1
Українська література	2	2
Зарубіжна література	1	1
Англійська мова	2	2
Румунська мова і література	2	2
Історія України	1,5	1,5+1,5
Всесвітня історія	1	1
Громадянська освіта	2	
Математика (алгебра, геометрія)	3+1	3+1
Біологія та екологія	2	2
Географія	1,5	1
Фізика та астрономія	3	
Фізика		3
Астрономія		1
Хімія	1,5	2
Фізична культура	3	3
Захист України	1,5+0,5	1,5 + 0,5
Вибірково-обов'язкові предмети	3	3
Інформатика	1	2
Технології	2	1
Разом	29+3	28+3
Додаткові години факультативні курси	6	7
Стилістика української мови (факультатив)		1
Культура добросусідства (соціально інтегрований курс)	0,5	1
Історія. Україна і світ (інтегрований курс)	1	
Методи розв'язування задач з математики (факультатив)	1	1
Границно допустиме тижневе навантаження на учня	33	33
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	38	38

Додаток № 2
до Освітньої програми ІІІ ступення
Боянського ліцею «Лідер»

Затверджую
Директор
Боянського ліцею «Лідер»
Світлана ГАВКА
«___» 2022 р

Перелік навчальних програм
для учнів 10-11 класів Боянського ліцею «Лідер» ІІІ ступеня
(затверджені наказами МОН від 23.10.2017 № 1407 та від 24.11.2017 № 1539)

№ п/п	Назва навчальної програми	Рівень вивчення
1.	Українська мова	Профільний рівень
2.	Біологія і екологія	Рівень стандарту
3.	Всесвітня історія	Рівень стандарту
4.	Географія	Рівень стандарту
5.	Економіка	Рівень стандарту
6.	Захист Вітчизни	Рівень стандарту
7.	Інформатика	Рівень стандарту
8.	Історія України	Профільний рівень
9.	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	Рівень стандарту
10.	Мистецтво	Рівень стандарту
11.	Правознавство	Рівень стандарту
12.	Технології	Рівень стандарту
13.	Українська література	Рівень стандарту
14.	Фізика і астрономія (авторський колектив під керівництвом Локтєва В. М.)	Рівень стандарту
15.	Фізична культура	Рівень стандарту
16.	Хімія	Рівень стандарту
17.	Румунська мова та література (інтегрований курс) для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням румунською мовою	Рівень стандарту
18.	Іноземні мови	Рівень стандарту

Додаток № 3

до Освітньої програми ІІІ ступеня
Боянського ліцею «Лідер»

Затверджую
Директор
Боянського ліцею «Лідер»
_____ Світлана ГАВКА
«____» 2022 р.

**Перелік навчальних програм курсів за вибором та факультативів
для учнів ІІІ ступеня Боянського ліцею «Лідер»**

№з/п	Навчальні програми	Клас	Документ про надання грифа МОНУ
1	Стилістика української мови (факультатив)	10-11	Схвалено МОН України (лист ПТЗО від 03.07.2017 №21.1/12-Г-314)
2	Методи розв'язування задач з математики (факультатив)	11	Лист ІМЗО від 06.07.2017 р. № 21.1/12-Г-440
3	Культура добросусідства (соціально інтегрований курс)	10-11	Лист ІМЗО від 07.06.2019 № 22.1/12-Г-334
4	Історія. Україна і світ (інтегрований курс)	10	Наказом Міністерства освіти і науки № 1407 від 23 жовтня 2017 року